

ANALÝZA

26. 7. 2012

VÝVOJ OSEVNÍCH PLOCH A PRVNÍ ODHAD SKLIZNĚ

Informace o očekávané sklizni polních plodin zveřejňuje Český statistický úřad každoročně v první polovině července. Podkladem pro výpočet jsou osevní plochy plodin získané z výsledků statistického šetření „Soupis ploch osevů k 31. květnu“ a průměrné hektarové výnosy zjištěné šetřením „Odhady sklizně zemědělských plodin k 20. červnu“. Tzv. „Odhady sklizně“ zveřejňuje ČSÚ během sezóny ještě další čtyři (srpen–listopad), výčet plodin se částečně obměňuje v závislosti na období sklizně.

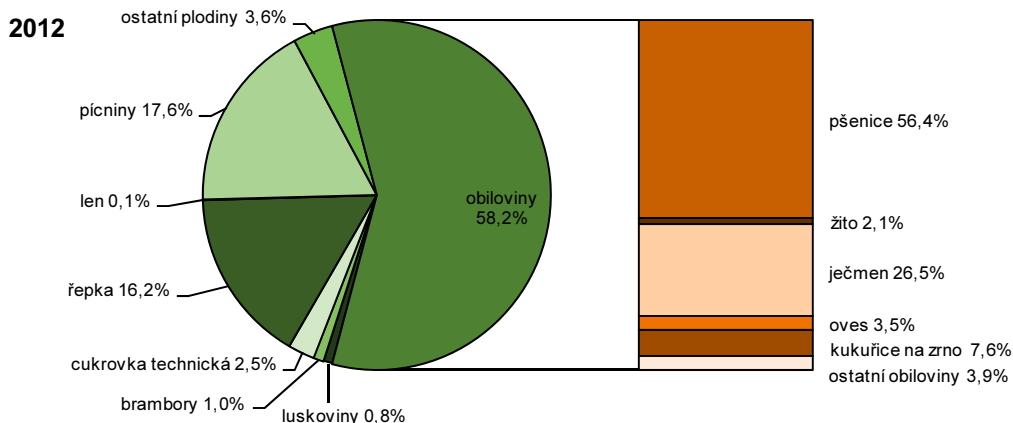
Výsledky letošního soupisu **plach osevů** potvrzují dlouhodobý trend snižování celkové výměry osevních ploch v naší republice i snižování **druhové diverzity** plodin.

Hektarové výnosy podle odhadů k 20. červnu nedosáhnou nadprůměrných hodnot loňského roku a dokládají, že při standardních vstupech je proměnlivost výnosů ovlivněna především ročníkem, tj. počasím.

Produkce polních plodin se očekává v důsledku předpokládaných nižších, respektive průměrných, hektarových výnosů pod úrovní loňských hodnot, výjimkou budou plodiny s významným nárůstem osevní plochy.

Plochy osevů

Letošní celková výměra osevní plochy 2 481 tis. ha potvrzuje dlouhodobý trend snižování osevních ploch v naší republice. V porovnání s minulým rokem došlo k jejímu úbytku o 7 tis. ha (o 0,3 %), proti roku 2002 o 205 tis. ha (o 7,6 %). Došlo také k dalšímu snížení druhové diverzity plodin, podíl čtyř nejrozšířenějších plodin – pšenice, ječmene, řepky a kukuřice na zeleno – na celkové osevní ploše dosáhl 73,2 %, to je meziroční nárůst o 0,6 p.b., proti roku 2002 již o 3,6 p.b.

ANALÝZA

Obilovinami je aktuálně oseto 58,2 % ploch. Naší nejrozšířenější obilovinou a současně i plodinou je pšenice ozimá, která zaujímá 51,6 % z celkové plochy obilovin a 30,1 % celkové výměry osevních ploch. V pořadí druhou nejběžnější obilovinou je ječmen jarní, pěstovaný na 19,7 % ploch obilovin, následuje kukuřice na zrno – 7,6 %, ječmen ozimý – 6,8 % a pšenice jarní – 4,8 %. Zbývajících 9,5 % ploch obilovin připadá dohromady na žito, oves, tritikale, proso a další.

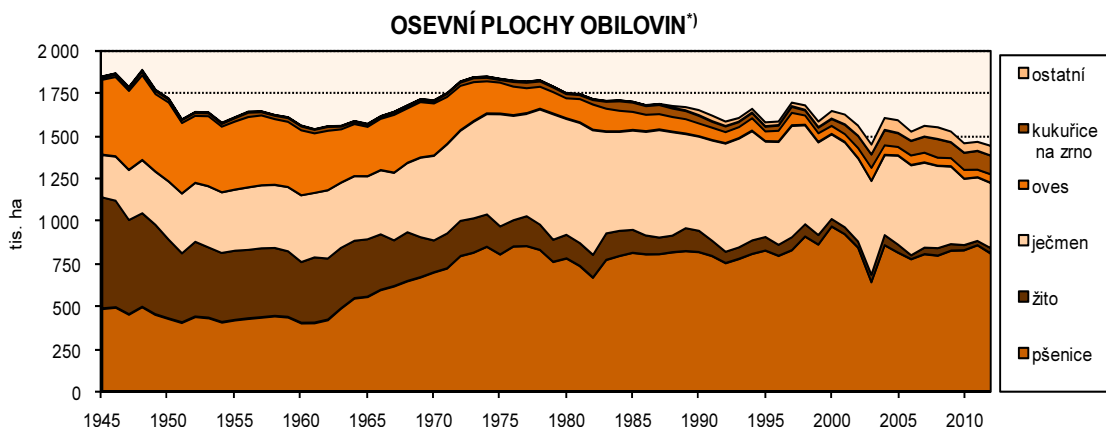
Obiloviny jsou letos vysety na 1 445 tis. ha, to je meziroční pokles o 23 tis. ha (o 1,6 %), v porovnání s rokem 2002 jde o úbytek o 117 tis. ha (o 7,5 %). V důsledku nepříznivých podmínek pro přezimování ozimů je letošní rok charakteristický menším zastoupením především ozimé pšenice, meziročně úbytek o 60 tis. ha (o 7,4 %) na 746 tis. ha i ječmene ozimého o 3 tis. ha (o 2,8 %) na 98 tis. ha. Došlo k částečnému přesetí jarní pšenicí – nárůst o 12 tis. ha (o 21,0 %) na 69 tis. ha, ječmenem jarním – nárůst o 12 tis. ha (o 4,5 %) na 284 tis. ha, zvýšila se i plocha žita o 6 tis. ha (o 22,3 %) na 31 tis. ha a ovsu o 6 tis. ha (o 12,2 %) na 51 tis. ha. Prakticky bez meziroční změny jsou plochy tritikale (44 tis. ha) a plochy kukuřice na zrno (110 tis. ha). K relativně největšímu nárůstu – o 34,6 % – došlo proti loňsku u ostatních obilovin, vyjádřeno v hektarech však jde o navýšení na 12 tis. ha.

Tab. 1 Osevní plochy obilovin

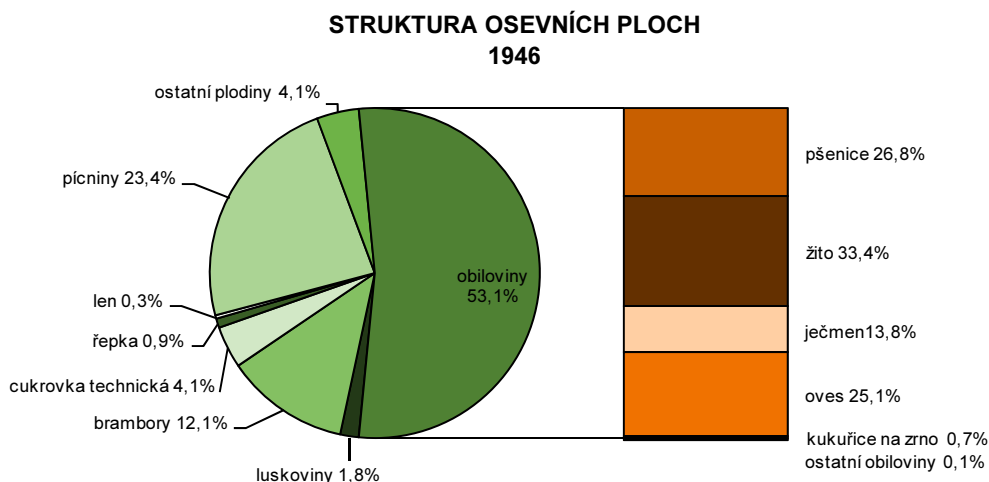
	2012 (ha)	2011 (ha)	2002 (ha)	Struktura 2012 (%)	Struktura 2011 (%)	Struktura 2002 (%)	Index 2012/ 2011 (%)	Index 2012/ 2002 (%)
Obiloviny celkem	1 444 668	1 468 129	1 562 117	100,0	100,0	100,0	98,4	92,5
Pšenice celkem	815 381	863 132	848 830	56,4	58,8	54,3	94,5	96,1
Pšenice ozimá	746 002	805 779	796 214	51,6	54,9	51,0	92,6	93,7
Pšenice jarní	69 379	57 353	52 616	4,8	3,9	3,4	121,0	131,9
Žito ozimé a jarní	30 557	24 985	35 332	2,1	1,7	2,3	122,3	86,5
Ječmen celkem	382 330	372 780	488 070	26,5	25,4	31,2	102,6	78,3
Ječmen ozimý	98 004	100 809	142 916	6,8	6,9	9,1	97,2	68,6
Ječmen jarní	284 326	271 972	345 153	19,7	18,5	22,1	104,5	82,4
Oves	50 770	45 236	61 027	3,5	3,1	3,9	112,2	83,2
Tritikale	44 200	43 529	53 094	3,1	3,0	3,4	101,5	83,2
Kukuřice na zrno	109 565	109 651	70 569	7,6	7,5	4,5	99,9	155,3
Ostatní obiloviny	11 865	8 816	5 194	0,8	0,6	0,3	134,6	228,4
z toho: směsky oz.	454	99	.	0,0	0,0	x	459,4	x
směsky jarní	4 008	3 201	.	0,3	0,2	x	125,2	x

ANALÝZA

Druhé zastoupení základních obilovin prošlo v minulém století významnými změnami, do poloviny šedesátých let bylo mnohem vyváženější. Například v poválečném roce 1946 bylo na největší ploše pěstováno žito (33,4 % ploch obilovin), následovala pšenice celkem (26,8 %), oves (25,1 %) a ječmen celkem (13,8 %). Útlum pěstování žita za současného rozšiřování ploch pšenice je důsledkem změny stravovacích návyků (snížení spotřeby chleba, náhrada chlebové žitné mouky pšeničnou, orientace spotřebitelů na bílé pečivo), ale také projevem ekonomického chování zemědělců (pěstování pšenice patří v současné době k nejméně problémovým výrobám a pšenice je významnou exportní plodinou). Ke snížení pěstebních ploch ova došlo s řádovým poklesem stavu koní. Zvýšení podílu ploch ozimého ječmene souvisí s rozvojem koncentrovaného chovu monogastrů a jejich výkrmu jadrnými krmnými směsmi, nárůst podílu ječmene jarního, jehož nejkvalitnější část produkce slouží k výrobě sladu, s vyšší produkcí piva a exportem sladovnického ječmene.

¹⁾ od roku 2002 pouze zemědělský sektor

ANALÝZA

Olejinami je v letošním roce oseto 19,0 % celkové výměry osevních ploch. U olejin zcela převažuje pěstování řepky, která je nyní i druhou nejrozšířenější plodinou v naší republice, z celkové výměry osevních ploch zaujímá 16,2 %, v rámci olejin 85,2 % ploch. Z dalších olejin na celkové ploše olejin je podíl slunečnice na semeno 5,2 %, máku 3,9 %, hořčice na semeno 3,6 %.

Letošní osevní plocha olejin je meziročně vyšší o 6 tis. ha (o 1,4 %), dosáhla 471 tis. ha. Proti roku 2002 je nárůst 61 tis. ha, tj. 14,9 %. Charakteristické pro letošní rok je meziroční upevnění pozice řepky na úkor všech ostatních olejin, z nich zejména propad ploch máku. Plocha řepky vzrostla o 28 tis. ha (o 7,5 %) na 401 tis. ha a poprvé v historii přesáhla čtyřistatisícovou hranici, proti roku 2002 došlo k nárůstu o 88 tis. ha (o 28,2 %). Celkový meziroční úbytek ostatních druhů olejin byl 22 tis. ha, z nich k největšímu úbytku ploch došlo u máku, a to o 13 tis. ha (o 41,7 %) na 18 tis. ha.

Řepka se pro pěstitele stala rentabilní plodinou s bezproblémovým odbytem pro rozvíjející se nepotravinářské využití. K významnému růstu jejích osevních ploch dochází přibližně od poloviny sedmdesátých let, přičemž tempo růstu bylo nejrychlejší v devadesátých letech (přírůstek plochy řepky v letech 1990–1999 činil 245 tis. ha) a nejvyšší meziroční přírůstek byl v roce 1999 – téměř 85 tis. ha.

Letošní osevní plocha máku 18 tis. ha nedosahuje hodnot předcházejícího desetiletí, kdy bylo průměrně ročně oseto 46 tis. ha (v roce 2008 dokonce 70 tis. ha – historické maximum). Jde o reakci na nízké výkupní ceny máku oproti minulému desetiletí, kdy byl mák pro pěstitele ziskovou vývozní komoditou. Pěstování máku pro potravinářské využití má v naší republice dlouhou tradici a nepředpokládá se, že by letošní nižší osev byl signálem k ústupu ČR z pozice jednoho z největších producentů a vývozců makového semene na světě.

Tab. 2 Osevní plochy olejin

	2012 (ha)	2011 (ha)	2002 (ha)	Struktura 2012 (%)	Struktura 2011 (%)	Struktura 2002 (%)	Index 2012/ 2011 (%)	Index 2012/ 2002 (%)
Olejiny celkem	470 819	464 405	409 738	100,0	100,0	100,0	101,4	114,9
Řepka	401 319	373 386	313 024	85,2	80,4	76,4	107,5	128,2
Slunečnice na sem.	24 634	28 554	24 242	5,2	6,1	5,9	86,3	101,6
Sója	5 742	7 584	3 002	1,2	1,6	0,7	75,7	191,3
Mák	18 363	31 495	29 638	3,9	6,8	7,2	58,3	62,0
Hořčice na sem.	16 949	18 122	35 797	3,6	3,9	8,7	93,5	47,3
Len setý olejný	1 683	2 475	2 386	0,4	0,5	0,6	68,0	70,5
Ostatní olejinny	2 131	2 789	1 649	0,5	0,6	0,4	76,4	129,2

ANALÝZA

Pícniny se v roce 2012 pěstují na 17,6 % osevních ploch, převažují jednoleté pícniny (60,3 %) nad víceletými (39,7 %). Z jednoletých pícnin se pěstuje především kukuřice na zeleno, a to na 81,7 % ploch, plochy víceletých pícnin jsou druhově rozmanitější (32,3 % podíl vojtěšky, 24,8 % jetele červeného, 19,6 % ostatních víceletých plodin na zeleno, 23,3 % dočasných travních porostů a pastvin).

Celková plocha pícnin na orné půdě činí 436 tis. ha, to je meziroční nárůst o 13 tis. ha (o 3,2 %), avšak v porovnání s rokem 2002 jde o pokles o 91 tis. ha (o 17,2 %). Meziroční nárůst byl zaznamenán výhradně u jednoletých pícnin (o 8,2 %), a to především zvětšením pěstební plochy kukuřice na zeleno o 17 tis. ha (o 8,8 %) na 215 tis. ha. U všech víceletých pícnin došlo k poklesu ploch, celkem o 3,6 %, největší snížení o 5 tis. ha (o 8,5 %) na 56 tis. ha bylo zaznamenáno u vojtěšky.

Vývoj ploch pícnin dlouhodobě korespondoval s vývojem stavů skotu, nejvíce skotu se u nás chovalo v 80. letech, v těchto letech bylo také dosaženo v průměru největší plochy pícnin na o. p. (1 060 tis. ha). Na minimum klesla plocha pícnin v roce 2009 (397 tis. ha), kdy činila přibližně 37 % plochy 80. let. V posledních třech letech dochází k opětovnému růstu ploch plodin sklizených na zeleno. Snižuje se podíl víceletých pícnin (jetele červeného a vojtěšky) a zvyšuje se podíl kukuřice. Důvodem je využití výnosově silné kukuřice pro nepotravinářské účely – na výrobu bioplynu. Pro sklizeň biomasy k energetickým účelům se také, zatím spíše experimentálně, zařazují i druhy u nás méně běžné (např.: šťovík, ozdobnice čínská).

Tab. 3 Osevní plochy pícnin

	2012 (ha)	2011 (ha)	2002 (ha)	Struktura 2012 (%)	Struktura 2011 (%)	Struktura 2002 (%)	Index 2012/ 2011 (%)	Index 2012/ 2002 (%)
Plodiny sklizené na zeleno	436 482	423 050	527 458	100,0	100,0	100,0	103,2	82,8
Jednoleté pícniny	263 159	243 201	268 741	60,3	57,5	51,0	108,2	97,9
Obiloviny na zeleno	230 830	211 078	.	52,9	49,9	x	109,4	x
Kukuřice na zeleno a siláž	214 876	197 579	218 696	49,2	46,7	41,5	108,8	98,3
Jednoleté luskoviny na zeleno ¹⁾	11 128	12 034	.	2,5	2,8	x	92,5	x
Ostatní jednoleté pl. na zel.	21 201	20 089	50 044	4,9	4,7	9,5	105,5	42,4
Víceleté pícniny	173 323	179 849	258 717	39,7	42,5	49,0	96,4	67,0
Jetel červený	42 935	43 285	58 916	9,8	10,2	11,2	99,2	72,9
Vojtěška	56 006	61 177	83 328	12,8	14,5	15,8	91,5	67,2
Ostatní víceleté plodiny na zel.	34 045	34 132	116 474	7,8	8,1	22,1	99,7	29,2
Dočasné travní por. a pastviny ²⁾	40 337	41 255	.	9,2	9,8	x	97,8	x

¹⁾ v roce 2002 součástí ostatních jednoletých plodin na zeleno

²⁾ v roce 2002 součástí ostatních víceletých plodin na zeleno

ANALÝZA

Okopaniny se aktuálně pěstují na 3,5 % osevních ploch. Z okopanin má největší zastoupení cukrovka technická (71,3 % ploch) a brambory (27,6 % ploch).

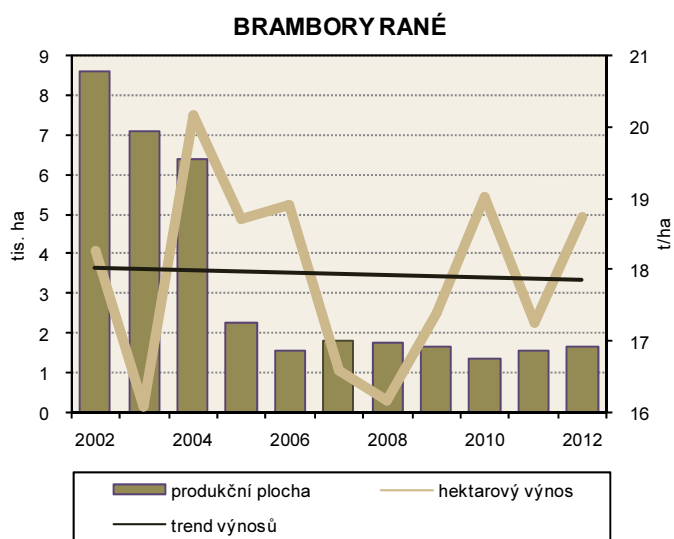
U plochy okopanin v roce 2012 (86 tis. ha) byla meziročně zaznamenána změna minimální – nárůst o 0,5 %, avšak proti roku 2002 došlo k poklesu ploch o 32 tis. ha (o 27,0 %). Meziročně se zvýšila plocha cukrovky technické o 3 tis. ha (o 4,9 %) na 61 tis. ha, plocha brambor celkem se o 3 tis. ha (o 10,6 %) snížila – na 24 tis. ha.

U obou našich nejvýznamnějších okopanin, brambor i cukrovky technické, byly v průměru nejvyšší produkční plochy v 50. letech minulého století, kdy u brambor činily 446 tis. ha a u cukrovky 177 tis. ha.

Historicky nejnižší pěstební plocha brambor je vykázána v roce 2012 – pouze 24 tis. ha, pěstební plocha cukrovky technické v roce 2008 – 50 tis. ha. V porovnání s 50. lety jde v roce minima u brambor o pokles o 94,6 %, u cukrovky o 71,6 %.

U brambor došlo k zásadnímu poklesu jejich využití pro krmné účely, ale také pro lidskou spotřebu. V roce 2009 je uváděna minimální spotřeba na obyvatele v ČR – 64,9 kg brambor, maxima bylo dosaženo v roce 1950 – 145,9 kg.

Ústup od pěstování tradiční české plodiny cukrovky technické je spojen s problémy realizace této komodity (řízené omezení evropské produkce řepného cukru). Pozvolné rozšiřování ploch v několika posledních letech souvisí s alternativním nepotravinářským využitím cukrovky, zejména na produkci bioetanolu a bioplynu.

Tab. 4 Osevní plochy okopanin

	2012 (ha)	2011 (ha)	2002 (ha)	Struktura 2012 (%)	Struktura 2011 (%)	Struktura 2002 (%)	Index 2012/ 2011 (%)	Index 2012/ 2002 (%)
Okopaniny celkem	85 749	85 362	117 461	100,0	100,0	100,0	100,5	73,0
Brambory celkem	23 652	26 450	38 311	27,6	31,0	32,6	89,4	61,7
Brambory rané	1 681	1 740	8 598	2,0	2,0	7,3	96,6	19,6
Brambory ostatní	18 702	21 168	29 713	21,8	24,8	25,3	88,4	62,9
Brambory sadbové	3 269	3 542	.	3,8	4,1	x	92,3	x
Cukrovka technická	61 161	58 328	77 498	71,3	68,3	66,0	104,9	78,9
Krmná řepa	787	482	1 434	0,9	0,6	1,2	163,5	54,9
Ostatní okopaniny	148	103	217	0,2	0,1	0,2	144,6	68,3

ANALÝZA

Plocha konzumní **zeleniny** tvoří aktuálně 0,3 % osevních ploch. V rámci celkové plochy zeleniny z jednotlivě sledovaných druhů je nejrozšířenější pěstování cibule – 18,2 % ploch, následuje zelí – 14,4 %, hrách dřeňový – 12,4 %, mrkev – 6,6 %, rajčata – 4,6 %, květák a brokolice 4,3 %.

V roce 2012 došlo ke snížení plochy zeleniny meziročně o 1 250 ha (o 13,0 %), proti roku 2002 o 4 327 ha (o 34,2 %), na 8 340 ha. V porovnání s loňským rokem převážná většina druhů zeleniny zaujímá plochy nižší, největší pokles v absolutních číslech byl zaznamenán u našich nejvýznamnějších zelenin – cibule o 315 ha (o 17,2 %) na 1 515 ha a zelí o 263 ha (o 18,0 %) na 1 200 ha. Výjimkou je plocha česneku, která se proti loňsku zdvojnásobila na 164 ha, a dřeňového hrachu – nárůst o 41 ha na 1 034 ha. Ve srovnání s rokem 2002 je česnek, vzhledem ke zvýšené poptávce po kvalitním českém česneku, dokonce jedinou zeleninou s nárůstem plochy, a to o 299,7 %.

Přestože vzrůstá v posledních letech zájem spotřebitelů o sezónní zeleninu od českých farmářů, celková osevní plocha zeleniny je v letošním roce na svém historickém minimu, stejně tak z jednotlivých druhů – s pěstební tradicí ve středoevropském regionu – plocha mrkve, petržele, kedluben, kapusty, salátových okurek a cibule. Plocha zelí byla nejnižší v roce 2005 (1 001 ha), okurek nakladaček v roce 2006 (261 ha), hrachu dřeňového v roce 2009 (973 ha).

Tab. 5 Osevní plochy zeleniny

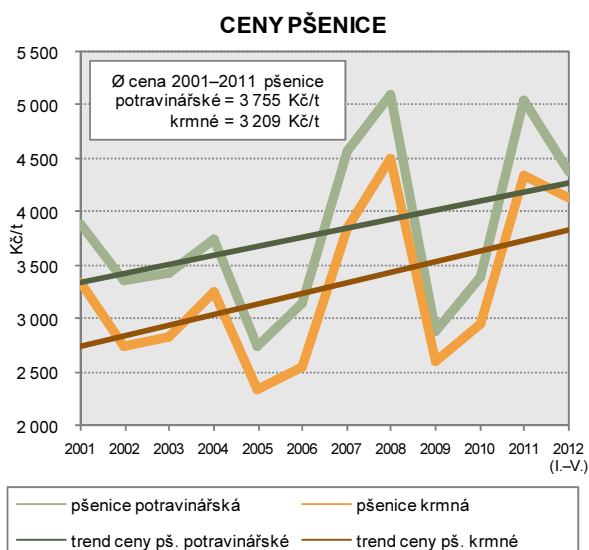
	2012 (ha)	2011 (ha)	2002 (ha)	Struktura 2012 (%)	Struktura 2011 (%)	Struktura 2002 (%)	Index 2012/ 2011 (%)	Index 2012/ 2002 (%)
Zelenina konzumní	8 340	9 591	12 667	100,0	100,0	100,0	87,0	65,8
Celer bulvový	186	334	319	2,2	3,5	2,5	55,7	58,3
Mrkev	547	688	976	6,6	7,2	7,7	79,5	56,1
Petržel	180	231	437	2,2	2,4	3,4	78,2	41,3
Kedlubny	80	192	123	1,0	2,0	1,0	41,8	65,2
Ředkvičky	42	242	.	0,5	2,5	x	17,3	x
Kapusta	117	177	245	1,4	1,8	1,9	66,3	47,9
Květák a brokolice ¹⁾	358	362	907	4,3	3,8	7,2	98,9	39,4
Zelí	1 200	1 462	1 964	14,4	15,2	15,5	82,0	61,1
Okurky nakladačky	263	268	604	3,2	2,8	4,8	98,0	43,5
Okurky salátové	54	99	198	0,7	1,0	1,6	54,8	27,5
Rajčata	381	409	430	4,6	4,3	3,4	93,1	88,5
Cibule	1 515	1 830	2 467	18,2	19,1	19,5	82,8	61,4
Česnek	164	82	41	2,0	0,9	0,3	199,8	399,7
Hrách dřeňový	1 034	993	1 772	12,4	10,4	14,0	104,1	58,4
Pórek	7	11	.	0,1	0,1	x	65,1	x
Hlávkový salát	139	182	.	1,7	1,9	x	76,3	x
Ostatní zelenina	2 073	2 028	2 182	24,9	21,2	17,2	102,2	95,0

¹⁾ v roce 2002 květák

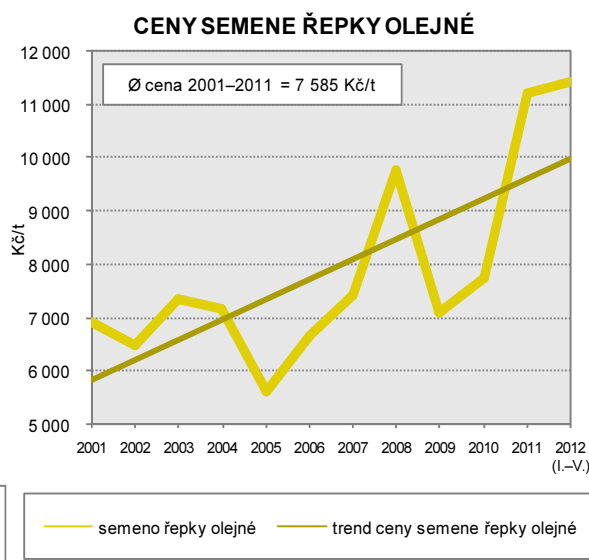
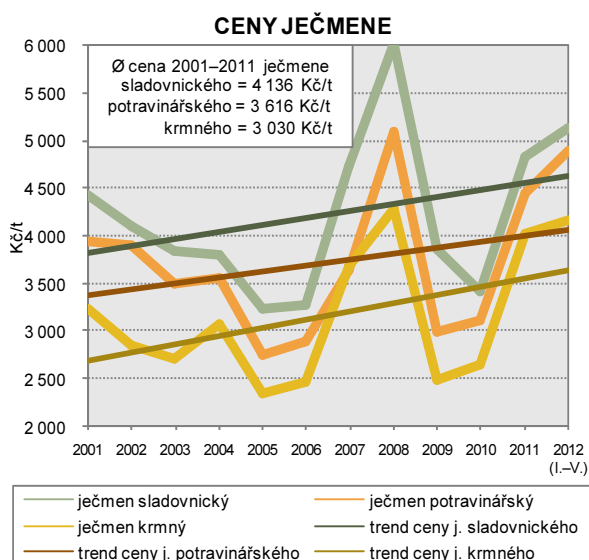

ANALÝZA

V roce 2012 došlo k dalšímu snížení **druhové diverzity plodin**, když podíl čtyř nejrozšířenějších plodin – pšenice, ječmene, řepky a kukuřice na zeleno – na celkové osevní ploše dosáhl 73,2 %.

V období od druhé světové války byla plodinová rozmanitost největší v 50. a 60. letech, zejména vzhledem k druhově vyváženému obilnářství. Významné bylo i zastoupení brambor, využívaných více i ke krmným účelům, maximální bylo ze sledovaných let zastoupení cukrovky technické. Součet podílů tří dominantních plodin (bez pícnin) za posledních 51 let vzrostl o 29,4 p.b. na 64,5 %. Současné zaměření na pěstování pšenice, ječmene a řepky vypovídá o ekonomickém chování zemědělců, ale také o potřebě zodpovědného přístupu k hospodaření na orné půdě nutného k eliminaci negativních jevů, které plodinová homogenita přináší.

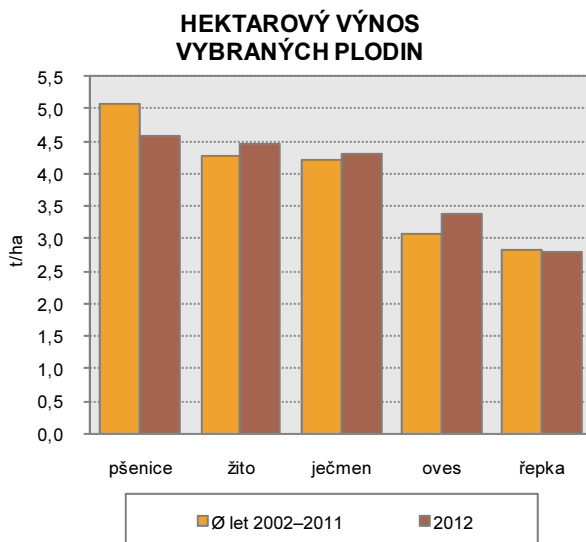
ANALÝZA
Tab. 6 Plodinová homogenita

Rok	Podíly nejrozšířenějších plodin na orné půdě (%)								Součet 4 největších podílů	Součet 3 největších podílů bez píce
	Pšenice	Žito	Ječmen	Oves	Brambory	Cukrovka technická	Řepka	Píce na o.p.		
2012	32,9	1,2	15,4	2,0	1,0	2,5	16,2	17,6	82,1	64,5
2002	31,6	1,3	18,2	2,3	1,4	2,9	11,7	19,6	81,1	61,4
1992	23,6	2,0	19,8	2,1	3,4	3,9	4,3	32,2	79,8	47,7
1982	20,4	4,0	22,1	4,6	4,0	4,6	2,2	32,4	79,4	47,0
1972	23,9	6,2	15,8	7,9	6,5	4,1	1,1	29,6	77,2	47,6
1962	12,7	10,6	11,8	10,4	10,3	5,1	0,9	29,7	64,8	35,1
1952	13,2	13,0	10,2	11,7	14,1	5,5	0,9	21,0	61,3	40,3
1946	14,2	17,8	7,4	13,3	12,1	4,1	0,9	23,4	68,7	45,3

První odhad sklizně

Produkce polních plodin se v roce 2012 očekává v důsledku nižších, respektive průměrných, hektarových výnosů pod úrovní loňských hodnot, výjimkou budou plodiny s významným nárůstem osevní plochy.

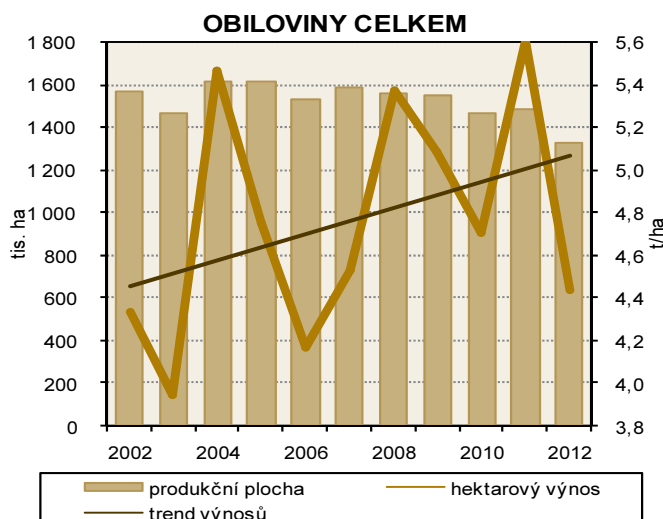
Letošní první odhady hektarových výnosů základních obilovin a řepky a dokládají, že při standardních vstupech je proměnlivost **výnosů** ovlivněna především ročníkem, tj. počasím. Z porovnání očekávaných hektarových výnosů základních obilovin celkem nejen s loňskými velice pěknými hodnotami ale i s průměrem posledních deseti let je zřejmé, že letošní odhad výnosů signalizující meziroční propad o 17,0 % je v kontextu posledních deseti let podprůměrný jen o 4,5 % a je důsledkem nepříznivých klimatických podmínek pro přezimování. Při posouzení výnosů obilovin s desetiletým průměrem podle druhů vykazují podprůměrné hodnoty pouze ozimá pšenice (-10,5 %) a ozimý ječmen (-5,3 %). K mírnému poklesu proti desetiletému průměru – o 1,1 % – došlo i u řepky.

ANALÝZA
Tab. 7 Hektarové výnosy plodin podle prvních odhadů

	1. odhad červen 2012 (t/ha)	Skutečnost 2011 (t/ha)	Průměr let 2002 - 2011 (t/ha)	Index 2012/2011 (%)	Index 2012/průměr let 2002 - 2011 (%)
Základní obiloviny	4,43	5,34	4,64	83,0	95,5
Pšenice ozimá	4,62	5,78	5,16	79,9	89,5
Pšenice jarní	4,03	4,41	3,65	91,4	110,4
Žito	4,44	4,74	4,28	93,7	103,7
Ječmen ozimý	4,11	4,64	4,34	88,6	94,7
Ječmen jarní	4,38	4,95	4,14	88,5	105,8
Oves	3,37	3,63	3,07	92,8	109,8
Tritikale	4,14	4,52	4,03	91,6	102,7
Řepka	2,78	2,80	2,81	99,3	98,9

Produkci vypočtenou jako součin osevní plochy a očekávaného hektarového výnosu podle stavu k 20. 6. lze rozdělit pro meziroční srovnání do dvou charakteristických skupin. Do první skupiny řadíme plodiny s poklesem plochy i výnosu. Jde o pšenici ozimou a ječmen ozimý. Sklizeň pšenice ozimé se odhaduje na 3 448 tis. tun (-26,0 %), meziroční pokles plochy o 7,4 %

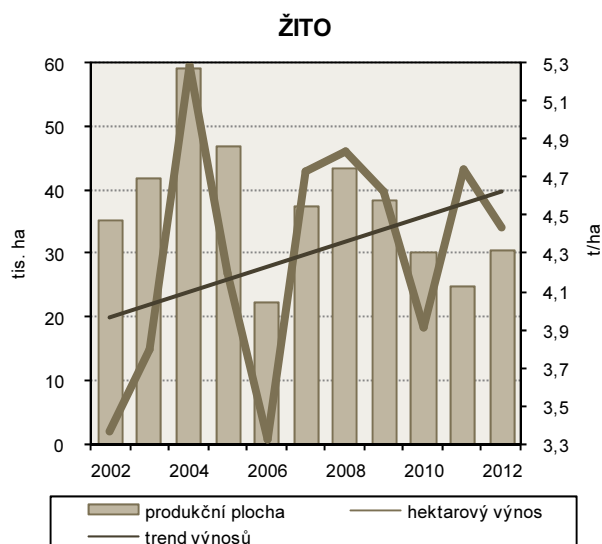
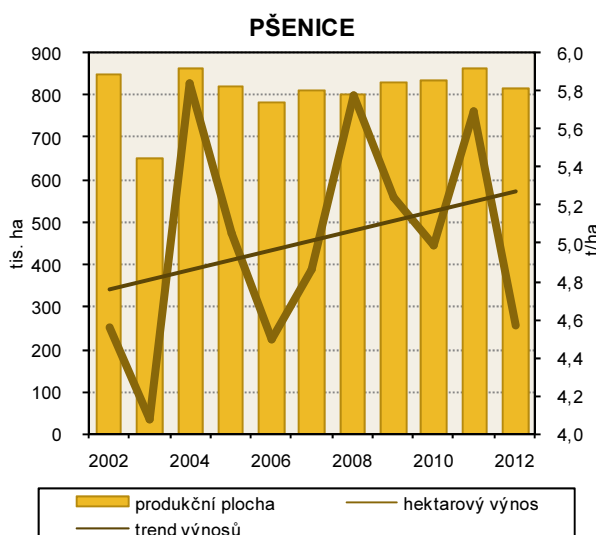
a hektarového výnosu o 20,1 %, ječmene ozimého na 403 tis. tun (-13,9 %), meziroční pokles plochy o 2,8 % a hektarového výnosu o 11,4 %. Druhou skupinu tvoří plodiny s nárůstem plochy a poklesem výnosu. Zde je meziroční změna sklizně závislá na velikostech odchylek činitelů od loňských hodnot. Vyšší sklizeň očekáváme u pšenice jarní o 10,6 % (280 tis. tun), žita o 14,4 % (136 tis. tun), ovsa o 4,2 % (171 tis. tun) i řepky o 6,7 % (1 117 tis. tun). Nižší sklizeň se předpokládá u ječmene jarního o 7,4 % (1 246 tis. tun) a tritikale o 7,1 % (183 tis. tun).

ANALÝZA

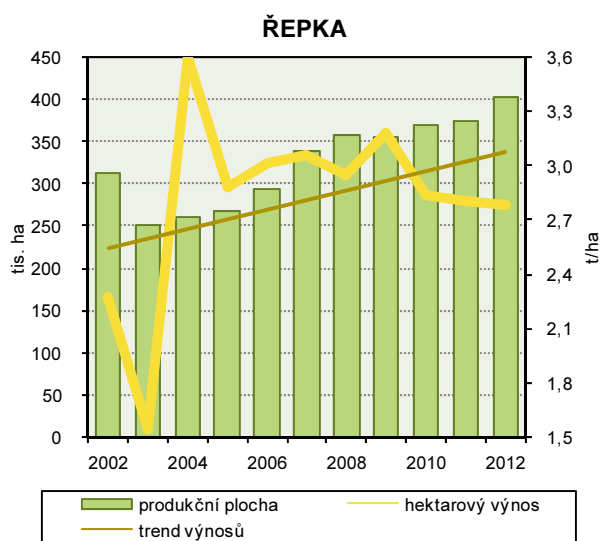
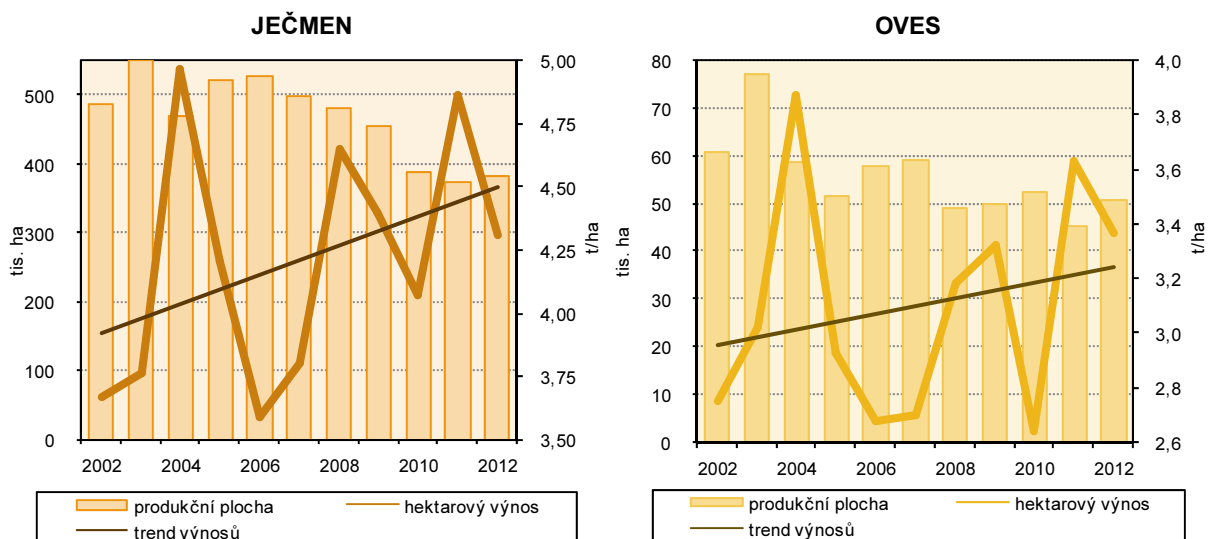
Tab. 8 Sklizeň podle prvních odhadů

	Osevní plocha (ha)			Výnos (t/ha)			Sklizeň (t)		
	2012	2011	index (%)	odhad červen 2012	skutečnost 2011	index (%)	odhad červen 2012	skutečnost 2011	index (%)
Základní obiloviny	1 323 238	1 349 662	98,0	4,43	5,34	83,0	5 865 386	7 206 349	81,4
Pšenice ozimá	746 002	805 779	92,6	4,62	5,78	79,9	3 447 634	4 660 196	74,0
Pšenice jarní	69 379	57 353	121,0	4,03	4,41	91,4	279 601	252 851	110,6
Žito	30 557	24 985	122,3	4,44	4,74	93,7	135 532	118 456	114,4
Ječmen ozimý	98 004	100 809	97,2	4,11	4,64	88,6	402 618	467 740	86,1
Ječmen jarní	284 326	271 972	104,5	4,38	4,95	88,5	1 246 019	1 345 940	92,6
Oves	50 770	45 236	112,2	3,37	3,63	92,8	171 106	164 248	104,2
Tritikale	44 200	43 529	101,5	4,14	4,52	91,6	182 875	196 918	92,9
Řepka	401 319	373 386	107,5	2,78	2,80	99,3	1 116 518	1 046 071	106,7

Upřesněné odhady uvedených plodin, do kterých se již promítne dílčí reálná sklizeň, i první odhady dalších plodin, zejména zeleniny a ovoce, budou zveřejněny v režimu rychlých informací 13. srpna.

ANALÝZA

Kontaktní osoba: Ing. Renata Vodičková, oddělení statistiky zemědělství a lesnictví
renata.vodickova@czso.cz